

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В. В. Докучаєва

Кафедра маркетингу, підприємництва і організації виробництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної роботи
професор В. Петров
«   »   2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Форма навчання денна та заочна

Харків 2019

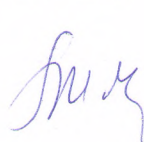
Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний менеджмент» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 073 «Менеджмент».
«28» серпня, 2019 р.17 с.

Розробники:

Ульянченко Олександр Вікторович – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН України.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва
Протокол № 1 від «28» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри маркетингу, підприємництва
і організації виробництва,
к.е.н, доцент

Т. БІЛОУСЬКО

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол № 2 від «28» серпня 2019 р.

Голова Навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н, доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	вибіркова
Модулів – 3 Змістовних модулів – 3	Спеціальність 073 – «Менеджмент»	Рік підготовки
		1
Семестр		
2		
Загальна кількість годин – 180		Лекції
Тижневих годин для денної форми аудиторних – 4 самостійної роботи аспіранта – 8	Рівень підготовки: третій (освітньо-науковий)	30 год.
		Практично-семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		120 год.
	Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх науковців належних теоретичних знань та практичних умінь і навичок застосування інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів для досягнення ефективного функціонування й розвитку галузей національного господарства.

Завдання:

- освоєння теоретичних основ формування і реалізації проектів, вивчення особливостей забезпечення життєздатності циклу проектів в умовах внутрішньої і зовнішньої конкуренції;
- розробка і послідовна реалізація проектів;
- уміння визначати критичні точки проекту, визначати ризик на кожній стадії проекту з метою ефективного виконання проекту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають такі **компетентності**:

Програмні компетенції		
	Загальні (універсальні)	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формувати наукові гіпотези.
		Здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконаних робіт.
		Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).
		Комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень.
		Комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм. Здатність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі управління та адміністрування.
	Спеціальні (фахові)	Комплексність у проведенні досліджень в галузі управління та адміністрування.
		Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі дослідження процесів управління та адміністрування.
		Здатність до підприємництва та прояву ініціативи щодо впровадження у виробництво результатів дисертаційного дослідження.

Програмні результати навчання	
	<i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.
	<i>Знання, вміння та навички</i> розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі управління та адміністрування.

	<i>Вміння та навички здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження управління та адміністрування.</i>

Міждисциплінарні зв'язки – вивчення дисципліни базується на знаннях мікроекономіки, економіки підприємства, маркетингу, менеджменту та інших професійно-орієнтованих дисциплін.

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Філософія. 2. Інформаційні технології у наукових дослідженнях.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

Захист дисертаційної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Концептуальні основи проектного менеджменту

Тема 1. Концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту

Сутність і передумови розвитку проектного менеджменту, взаємозв'язок проектного менеджменту з управлінням інвестиціями та функціональним менеджментом. Перспективи розвитку проектного менеджменту та основні проблеми його розвитку в Україні. Класифікація базових понять проектного менеджменту. Мета й стратегія проекту. Проектний цикл та структуризація проекту.

Тема 2. Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту

Розробка концепції проекту, характеристика його техніко-економічного обґрунтування. Сутність, завдання та основне призначення бізнес-плану, концепція, мета і його функції. Загальна схема розробки бізнес-плану та інформаційне забезпечення. Оформлення, стиль і презентація бізнес-плану, комп'ютеризація процесу бізнес-планування.

Основні етапи техніко-економічного обґрунтування бізнес-проекту, його структуризація та завдання.

Тема 3. Організаційні структури проектного менеджменту

Загальні принципи побудови організаційних структур проектного менеджменту. Організаційні структури проекту і його зовнішнє оточення. Сучасні методи та засоби організаційного моделювання проектів.

Види організаційних структур залежно від системи взаємовідносин учасників проекту. Функції організаційної структури. Різновиди організаційних структур залежно від характеру впливу зовнішнього середовища.

Тема 4. Організація офісу проекту

Сутність і завдання проектного офісу. Проектування офісу проекту. Основні напрямки роботи проектного офісу. Організація віртуального офісу проекту.

Принципи організації офісу як комплексу робочих місць. Просторово-

організаційна сфера офісу проекту. Схема проектування офісу проекту, основні завдання і стратегія.

Модуль 2. Організація та функції проектного менеджменту

Тема 5. Проектне фінансування

Джерела та організаційні форми фінансування проектів. Організація проектного фінансування. Проектна документація.

Джерела коштів фінансування проектів. Організаційні форми проектного фінансування. Організаційні форми проектних товариств. Основні схеми проектного фінансування. Контроль та здійснення проектного фінансування. Перспективи проектного фінансування в Україні. Організація роботи з документацією проекту.

Тема 6. Маркетинг проекту

Маркетингові дослідження. Розробка стратегії і формування концепції маркетингу. Програма і бюджет маркетингу проекту. Реалізація заходів з маркетингу проекту. Основні принципи проведення маркетингового дослідження. Основні концепції маркетингу. Процес подання бюджету підприємства.

Визначення частки ринку збуту, аналіз можливостей реалізації виробленої і відвантаженої з підприємства продукції, аналіз співвідношення витрат, оцінка поведінки покупців, оцінка поведінки конкурентів.

Тема 7. Експертиза проекту

Поняття і види експертизи проектів. Порядок проведення експертизи проектів. Екологічна експертиза інвестиційних проектів. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.

Суть, мета і завдання екологічної експертизи. Форми та види екологічної експертизи. Моніторинг навколишнього середовища. Фінансовий аналіз інвестиційних проектів.

Тема 8. Функції проектного менеджменту

Планування проекту як складова проектного менеджменту. Управління вартістю проекту. Контроль проекту. Завершення проекту.

Планування реалізації проекту. Аналіз можливостей реалізації проекту. Структура розподілу (декомпозиція) робіт WBS. Розробка проектно-кошторисної документації, планування ресурсів, оцінка вартості ресурсів, аналіз вимірювання ефективності, визначення бюджету. Модель планування і контролю проекту, методи аналізу виконання проекту, прогнозування остаточних витрат, звітування і контроль за змінами, завершення проекту.

Модуль 3. Підсистеми проектного менеджменту

Тема 9. Менеджмент якістю проекту

Сучасні концепції управління якістю. Стандартизовані системи

менеджменту якості. Забезпеченість функціонування та удосконалення системи менеджменту якості. Сертифікація продукції проекту.

Розробка та впровадження менеджменту якості проекту. Методи і засоби впровадження концепції TQM. Стандартизовані системи менеджменту якості. Соціально значущі функції стандартизації. Вимоги державних стандартів якості України, розподіл стандарту загальних технічних умов. Основні функції ISO, цілі та функції сертифікації.

Тема 10. Управління роботами за проектом

Сутність робіт, взаємозалежність їх обсягів, тривалості й вартості. Методичні підходи до оцінки стану і ходу виконання робіт. Раціоналізація часу виконання робіт за проектом. Управління продуктивністю праці за проектом та форми її контролю.

Основні процеси проектного менеджменту за змістом проекту. Залежність витрат проекту від його тривалості. Розробка основного плану, вимірювання ходу роботи, порівняння плану і фактичних результатів. Оцінка та моніторинг часу виконання робіт, вимірювання рівня технічного виконання, прогнозування вартості проекту. Управління власною діяльністю і використанням часу, склад та аналіз факторів утрат часу, скорочення часу виконання робіт. Причини скорочення тривалості проекту, методи скорочення часу виконання проекту.

Тема 11. Управління ресурсами проекту

Основи управління ресурсами проекту. Основні принципи планування ресурсів проекту. Управління закупками ресурсів. Управління запасами. Сучасні методи управління матеріально-технічним забезпеченням.

Джерела ресурсного забезпечення проекту і їх вибір, планування витрат, оптимізація недостатньої кількості ресурсів, поняття і порядок складання проектного бюджету. Методологічні принципи планування, оцінка і планування ресурсів, характеристика ресурсних гістограм, моделювання і календарне планування ресурсів. Правове регулювання закупок, їх основні завдання. Ефективність управління запасами, її параметри. Матеріальні запаси та їх види.

Тема 12. Управління командою проекту

Формування і розвиток команди. Організація ефективної діяльності команди. Управління персоналом команди. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом.

Ознаки, склад та стадії життєвого циклу команди проекту. Вибір проектною команди, її види. Формування морального кодексу взаємостосунків співробітників (розробка філософії організації, що регламентує внутрішньо підприємницькі правила взаємостосунків), ефективні соціальні методи дії, раціональні психологічні методи дії колективів.

Тема 13. Управління проектними ризиками

Поняття ризику та невизначеності, сутність проектного ризику. Причини виникнення та класифікація проектних ризиків. Управління проектними ризиками.

Класифікація проектних ризиків та причини їх виникнення. Суть і основні принципи управління проектними ризиками, методи їх аналізу. Способи зниження проектних ризиків, розподіл ризиків між учасниками проекту.

Тема 14. Управління комунікаціями проекту

Основні положення управління комунікаціями проекту. Інформаційні технології проектного менеджменту. Інтегровані інформаційні системи підтримки прийнятих рішень.

Організація ефективного проектного менеджменту, як головного джерела її розвитку в умовах технічного процесу та посилення конкуренції. Інформаційний обмін в організації. Автоматизація проектного менеджменту, системи підтримки прийняття рішень.

Тема 15. Програмне забезпечення процесу у проектному менеджменті

Ретроспектива розвитку автоматичних систем у проектному менеджменті. Структурні елементи і можливості автоматизованих систем проектного менеджменту. Програмне забезпечення у проектному менеджменті.

Універсальні системи проектного менеджменту, представлені на ринку, що забезпечують основний набір функціональних можливостей. Основні вимоги, які ставлять перед програмним забезпеченням проектного менеджменту. Інші системи проектного менеджменту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб	с. р.
Змістовний модуль 1. Концептуальні основи проектного менеджменту					
Тема 1. Концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту	12	2	2	-	8
Тема 2. Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту	12	2	2	-	8
Тема 3. Організаційні структури проектного менеджменту	12	2	2	-	8
Тема 4. Організація офісу проекту	12	2	2	-	8
Разом за змістовним модулем 1	48	8	8	-	32
Змістовний модуль 2. Організація та функції проектного менеджменту					
Тема 5. Проектне фінансування	12	2	2	-	8
Тема 6. Маркетинг проекту	12	2	2	-	8
Тема 7. Експертиза проекту	12	2	2	-	8
Тема 8. Функції проектного менеджменту	12	2	2	-	8
Разом за змістовним модулем 2	48	8	8	-	32
Змістовний модуль 3. Підсистеми проектного менеджменту					
Тема 9. Менеджмент якості проекту	12	2	2	-	8
Тема 10. Управління роботами за проектом	12	2	2	-	8
Тема 11. Управління ресурсами проекту	12	2	2	-	8
Тема 12. Управління командою проекту	12	2	2	-	8
Тема 13. Управління проектними ризиками	12	2	2	-	8
Тема 14. Управління комунікаціями проекту	12	2	2	-	8
Тема 15. Програмне забезпечення процесів у проектному менеджменті	12	2	2	-	8
Разом за змістовним модулем 3	84	14	14	-	56
Усього годин	180	30	30	-	120

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту	2
2	Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту	2
3	Організаційні структури проектного менеджменту	2
4	Організація офісу проекту	2
5	Проектне фінансування	2
6	Маркетинг проекту	2
7	Експертиза проекту	2
8	Функції проектного менеджменту	2
9	Менеджмент якості проекту	2
10	Управління роботами за проектом	2
11	Управління ресурсами проекту	3
12	Управління командою проекту	2
13	Управління проектними ризиками	3
14	Управління комунікаціями проекту	2
15	Програмне забезпечення процесів у проектному менеджменті	2
	Разом	26

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-	-	-

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-	-	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота аспіранта відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи аспірантів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту	8
2	Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту	8
3	Організаційні структури проектного менеджменту	8
4	Організація офісу проекту	8
5	Проектне фінансування	8
6	Маркетинг проекту	8
7	Експертиза проекту	8
8	Функції проектного менеджменту	8
9	Менеджмент якості проекту	8
10	Управління роботами за проектом	8
11	Управління ресурсами проекту	8
12	Управління командою проекту	8
13	Управління проектними ризиками	8
14	Управління комунікаціями проекту	8
15	Програмне забезпечення процесів у проектному менеджменті	8
Разом		120

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи аспіранта навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Мета ІНДЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань аспіранта з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ:

- вступ – зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретичне обґрунтування – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи (при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт) – вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
- основні результати роботи та їх обговорення – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;
- висновки;
- список використаних джерел.

Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 20 сторінок

Теми ІНДЗ

1. Методичні підходи до визначення терміну окупності проекту.
2. Методичні підходи до визначення ставки дисконту.
3. Методичні підходи до визначення чистої приведеної вартості.
4. Методичні підходи до визначення внутрішньої норми доходності.
5. Методичні підходи до визначення точки беззбитковості за проектом.
6. Методичні підходи до визначення явних і неявних вигід та витрат за проектом.
7. Особливості часу як ресурсу в проектному менеджменті.
8. Інноваційні підходи до раціонального використання часу.
9. Аналіз інвестиційно-інноваційних проектів, які реалізують агрохолдинги України.
10. Аналіз соціальних проектів, які реалізують агрохолдинги України.
11. Регіональні аспекти реалізації проектів аграрними підприємствами.

12. Маркетинг аграрних проектів: аргументи за і проти.
13. Управління інвестиційними ризиками інноваційних проектів в агроформуваннях.
14. Національні проекти в аграрному секторі економіки України .
15. Обґрунтування необхідності розробки інвестиційних проектів розвитку біоетанолової галузі на базі продукції цукробурякового виробництва.
16. Обґрунтування необхідності розробки інвестиційних проектів розвитку біоетанолової галузі на базі галузі зерновиробництва.
17. Обґрунтування необхідності розробки інвестиційних проектів переробки відходів галузі тваринництва на біогаз.
18. Дискусійні аспекти економічної доцільності реалізації проектів переробки ріпаку на біодизель.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота за теоретичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни;
2. Групових консультацій – розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику.

Індивідуально-консультативна робота за практичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – завдань, стосовно яких виникли запитання;
2. Групових консультацій – розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення.

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1. Індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;
2. Підготовка рефератів для виступу на науковому семінарі;
3. Підготовка рефератів для виступу на науковій конференції.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- 1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її

економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція - логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів - застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли аспіранти самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких аспіранти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття - форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд аспірантами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання аспірантом відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття - форма навчального заняття, що проводиться з окремими аспірантами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри (інсценізація) – форма активізації аспірантів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація - форма навчального заняття, при якій аспірант отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – **індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні**;

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – **репродуктивні та продуктивні** (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота аспіранта з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Протягом вивчення курсу «Проектний менеджмент» аспірант має брати активну участь в обговоренні програмних питань на практичних заняттях, підготувати одну презентацію за обраною темою.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за трьома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання;

III – контроль за виконанням індивідуальних завдань.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється за спеціально розробленими завданнями теоретичного й практичного характеру, які оцінюються за 100-бальною системою по кожному з модулів.

Підсумковий контроль, який здійснюється в кінці вивчення курсу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Теми змістовного модуля 1 – T1-T4. Теми змістовного модуля 2 – T5-T8.
Теми змістовного модуля 3 – T9-T15.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90–100	A	відмінно	зараховано
81–89	B	добре	
75–80	C		
70–74	D	задовільно	
60–69	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Управління проектами : навч. посібник / за ред. О. В. Ульянченка, П. Ф. Цигікала. Х. : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.

2. Ульянченко О.В., Петренко О.Я., Цигікал П.Ф. Управління проектами : навч. Посіб. Х.: ХНАУ, 2019. 120 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами : навч. Посібник. К. : КНЕУ, 2003. – 231 с.
2. Гонтарева І. В. Управління проектами : підручник. ХНАУ. Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. 444 с.
3. Гудзь О. Є., Рубцов В. С. Мистецтво бізнесу або управління бізнесовими проектами : навч. посіб. К. : Планета людей, 2006. 159 с.
4. Кобиляцький Л.С. Управління проектами : навч. Посібник. К. : МАУП, 2002. 200 с.
5. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полота О. І. Управління проектами : підручник / за заг. ред. Л. В. Ноздріної. К. : ЦНЛ, 2010. 432 с.
6. Верба В. А., Батенко Л. П., Гребешкова О. М. та ін. Проектний менеджмент : просто про складне : навч. посібник / за заг. ред. В. А. Верби. К. : КНЕУ, 2009. 299 с.
7. Рач В. А. Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проектами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навч. посіб. / за ред. В. А. Рача. К. : «К.І.С.», 2010. 276 с.
8. Тарасюк Г. М. Управління проектами : навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-те вид. К. : Каравела, 2012. 320 с.
9. Тянь Р. Б., Холод Б. І., Ткаченко В. А. Управління проектами : підручник. К. ЦНЛ, 2003. 224 с.

Додаткова

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) [М. В. Присяжнюк, М. В. Зубець, П. Т. Саблук та ін.] ; за ред. М. В. Присяжнюка, М. В. Зубця, П. Т. Саблука, В. Я. Месель-Веселяка, М. М. Федорова. К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – 1008 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. К. : КНЕУ, 2013. 779 с.
3. Андрійчук В. Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств : теорія, методика, аналіз : моногр. Вид. 2-ге, без змін. К. : КНЕУ, 2006. 292 с.
4. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства : навч. посіб. / [В. І. Дробот, В. П. Мартьянов, М. Ф. Соловйов та ін.]. К. : Мета, 2003. – 336 с.
5. Бізнес-планування. Складання технологічних карт і визначення витрат на вирощування сільськогосподарських культур : посібник / [В. П. Мартьянов, А. В. Македонський, М. Ф. Соловйов та ін.]. Х. : ХНАУ, 2005. 135 с.
6. Бизнес-план инвестиционного проекта : отечественный и зарубежный опыт. Современная практика : учеб. пособие / под ред. В. М. Попова, С. И. Ляпунова. М. : Финансы и статистика, 2001. 672 с.
7. Бушуєв С. Д. Морозов В. В. Динамічне лідерство в управлінні проектами : моногр. *Українська асоціація управління проектами*. 2-е вид. К., 2000. 312 с.
8. Бушуев С. Д. Бушуева Н. С. Управление проектами. Основы

профессиональных знаний и система оценки компетенции проектных менеджеров. К. ІРІДУМ, 2006. 208 с.

9. Гудзь О. Є., Муриксина Т. Л., Рубцов В. С. Джерела фінансування власних бізнесових проектів : навч. посіб. К. : Планета людей, 2003. 116 с.

10. Гудзь О. Є., Рубцов В. С. Управління ризиками при реалізації власних бізнесових проектів (Ризик-менеджмент у малому та середньому бізнесі) : навч. посіб. К. : Планета людей, 2003. 88 с.

11. Гуков Я. С., Сидорчук О. В. Управління проектами агровиробничих систем : означення наукового напрямку. *Вісник аграрної науки*. 2006. № 8. С. 57–60.

12. Інноваційні агротехнології : моногр. / Д. І. Мазоренко та ін. ; за ред. Д. І. Мазоренка, Г. Є. Мазнева ; Харк. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка, Н.-д. лаб. «Обґрунтування інновац. агротехнологій». Х. : ХНТУСГ, 2007. 385 с.

13. Інноваційні бізнес-пропозиції, що рекомендуються науковими установами УААН для використання в агропромисловому виробництві : [зб. заверш. інновац. розробок інститутів УААН] / за ред. В. П. Ситника. К. : ННЦ «ІАЕ», 2008. – 98 с.

14. Керівництво з управління інноваційними проектами і програмами організацій : моногр. / Переклад на українську мову за ред. проф. Ф. О. Ярошенка. К. : Новий друк, 2010. 160 с.

15. Кернасюк Ю. В. Методичні рекомендації із розробки бізнес-проектів організації біоенергетичної переробки органічних відходів в скотарстві. Кіровоград : Кіровоградський інститут АПВ НААН України, 2011. 50 с.

16. Кучер А. В., Кучер Л. Ю. Бізнес-план проекту реконструкції молочнотоварної ферми на 800 корів. Харк. нац. аграр. ун-т. Х. : ФОП Федорко М. Ю., 2013. – 76 с.

17. Кисіль М. І., Кропивко М. М. Методичні рекомендації з розроблення інвестиційних проектів молочних ферм в особистих селянських господарствах. К. : ННЦ «ІАЕ», 2013. 25 с.

18. Методи та практика оцінки інвестиційних проектів бюджетних установ / за ред. М. І. Кісіля, О. В. Захарчука, М. М. Кропивка. К. : Алефа, 2011. 217 с.

19. Нефедов Б. А., Чеботарь Ю. М., Эйдис А. Л. Управление проектами в АПК. М. : ФГУП «Росинформагротех», 2007. 296 с.

20. Саблук П. Т., Коденська М. Ю. Концептуальні засади розробки і реалізації інвестиційних програм в аграрно-промисловому виробництві. К. : ННЦ «ІАЕ», 2012. 46 с.

21. Бушуєв С. Д. Словник-довідник з питань управління проектами. К. : Ділова Україна, 2001. 640 с.

22. Управління інноваційними проектами та програмами. Методологія : стандарт Міністерства фінансів України. 2010. 44 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>.
2. Наукова періодика України ; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Научная электронная библиотека. URL : <http://elibrary.ru/defaultx.asp>.
4. Національні проекти в стратегії економічної модернізації України URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1111/>.
5. Національні проекти для України [Електронний ресурс] : аналітична доповідь ; за ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2010. 37 с. URL: old.niss.gov.ua/book/Nac_proekt.pdf.
6. Офіційний веб-сайт Всеукраїнського наукового журналу «Економіка України» URL : <http://www.economukraine.com.ua>.
7. Офіційний веб-сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України URL: <http://www.ukrproject.gov.ua/>.
8. Офіційний веб-сайт Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК» URL: <http://eaprk.org.ua/>.
9. Офіційний веб-сайт Української асоціації управління проектами URL: <http://upma.kiev.ua/index.php?lang=ukrainian>.
10. Офіційний веб-сайт Українського клубу аграрного бізнесу URL : <http://www.agribusiness.kiev.ua/>.